

Protokół

1. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 12. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Obecnych posłów 110.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

J. E. p. Namiestnik przedstawia Izbie J. W. hr. Jana Tarnowskiego jako mianowanego Najw. postanowieniem z dnia 17. Listopada 1886. Marszałka krajowego i wprowadza Go w urządowanie.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera na mocy reskryptu cesarskiego z dnia 28. Listopada b. r., 1sze posiedzenie, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Na prowizorycznych sekretarzy zaprasza Marszałek pp. hr. Stanisława Badeniego, Adama Jędrzejowicza, ks. Władysława Sapiechę i Piotra Lenińskiego.

Po przemówieniu wznosi Marszałek okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia J. E. p. Namiestnik.

Następnie przemawia p. Romańczuk.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłych posłów ś. p. Apolinarego Hoppena i Erazma Wołańskiego, którą Izba przez powstanie wyraża.

Marszałek oznajmia, iż członkowie Sejmu, najprz. ks. Biskup Łobos i ks. Biskup Pełesz usprawiedliwili niemożność brania udziału w obradach tegorocznej sesyi Sejmowej.

P. Żarskiemu udzielił Marszałek urlopu 7-dniowego, zaś p. Wernickiemu urlopu na dni 3.

Sekretarz p. St. hr. Badeni odczytuje prośbę p. księcia Romana Czartoryskiego o urlop do końca bieżącego miesiąca, który Izba udziela.

Marszałek uwiadamia Izbę, że J. E. p. Namiestnik złożył do łaski Marszałkowskiej następujące przedłożenia rządowe:

1) Projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

2) Zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej, oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego za r. 1885.

3) Preliminarze funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej, oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego na r. 1887.

Sekretarz p. hr. St. Badeni wnosi dla nagłości sprawy odesłanie pierwszego przedłożenia do wybrać się mającej komisji administracyjnej z 15 członków, zaś przedłożenia drugiego i trzeciego do obrać się mającej komisji budżetowej z 17 członków.

Izba w głosowaniu przyjmuje oba powyższe wnioski bez rozprawy.

Sekretarz p. hr. St. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wyraża przekonanie, że oddanie przedsiębiorstwu Galicyjskiej kolei Karola Ludwika ruchu i zarządu c. k. kolei państwowych w Galicyi, byłoby stanowczo szkodliwym dla ekonomicznych interesów kraju.

II. Sejm wzywa c. k. rząd, ażeby ze względu na termin, w którym w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie Państwu prawo wykupna kolei Karola Ludwika po dokładnem zbadaniu stosunków zarządu tejże kolei rozważył, czy przy tej sposobności nie dałyby się wprowadzić zmiany, których wymaga interes Państwa i kraju naszego, a w szczególności czy nie byłoby wskazanem przyjęcie na rzecz Państwa podlegającej wykupnu części tejże kolei.

Wnioskodawca Władysław Struszkiewicz.

August Gorajski, M. Rey, Zawadzki, Pławicki, Stanisław Stadnicki, Jaworski, Męciński, Czartoryski, Władysław Sapięha, Wierzbicki, J. Guoiński, A. Czajkowski, Tadeusz Langie, Pilat, Dr. Weigel, W. Gnoiński, Lassocki, Dembowski, Romanowicz, Tyszkiewicz, Dzieduszycki Tadeusz, Onyszkiewicz, Polanowski, A. Jędrzejowicz.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten traktowany będzie regulaminowo.

Przystąpiono do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest wybór czterech sekretarzy, czterech kwestorów i dwunastu rewidentów.

Marszałek wzywa Izbę do wyboru czterech sekretarzy i powołuje na skrutatorów pp. Płazińskiego, Ochrymowicza, Rozwadowskiego Bolesława, Merunowicza, Brykezyńskiego, Goldmana i Waygarta.

Następnie wzywa Marszałek Izbę do wyboru czterech kwestorów i powołuje na skrutatorów pp. Torosiewicza, Góreckiego, Langiego, Romańczuka, Stanisława hr. Tarnowskiego młodszego, Maxa i Tomisława Rozwadowskiego.

P. Romańczuk ogłasza wynik wyboru czterech kwestorów.

Głosujących 79.

Wybrani pp. Golejewski, Kaszewko, Korytowski i Torosiewicz.

P. Brykezyński ogłasza wynik wyboru czterech sekretarzy.

Głosujących 77.

Wybrani: Badeni Stanisław, Jędrzejowicz Adam, Sapięha Władysław i Tytus Siengalewicz.

Marszałek zarządza wybór dwunastu rewidentów i powołuje na skrutatorów pp. Strassera, Łozińskiego, ks. Szczyńskiego, Fruchtmana, Pławickiego, Stanisława Jędrzejowicza i Henzla.

Dla dokonania skrutynium zawieszona Marszałek posiedzenie na 15 minut.

Po przerwie otwiera Marszałek posiedzenie na nowo, a p. Henzel ogłasza wynik wyboru dwunastu rewidentów.

Głosujących 78.

Wybrani: Antoniewicz, Kaszewko, Buchwald, Goldmann, Kowalski, Merunowicz, Rozwadowski Bolesław, Weissman, Wernicki, Wolański Mikołaj, Zawadzki, Żarski.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie następujących przedłożeń Wydziału krajowego:

1. Sprawozdania w przedmiocie wyłączenia przysiółka Chatki ze związku gminy Jastrzębków, a przyłączenia go do gminy „Sroki ad Szezerzec w powiecie lwowskim.

2. Sprawozdania o prośbie mieszkańców miejscowości Krzywki w przedmiocie wyłączenia tej miejscowości ze związku gminy Ładyczyn i utworzenia zeń samoistnej gminy w powiecie tarnopolskim.

3. Sprawozdania z petycyi osady Wulka Turebska w przedmiocie wyłączenia jej ze związku gminy Turbia w powiecie tarnobrzeskim i utworzenia z niej samoistnej gminy.

4. Sprawozdania z petycyi mieszkańców przysiółka Lasówka w powiecie brzozowskim w przedmiocie wyłączenia tej miejscowości ze związku gminy Bachórz i utworzenia z niej samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisji administracyjnej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy, bez rozprawy.

J. E. p. Smolka stawia wniosek upoważnienia przez Wysoką Izbę Wydziału krajowego do przedstawienia Wys. Sejmowi bez drukowania sprawozdań i wniosków Wydziału krajowego w przedmiocie uchwalania dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby gminne, dodatków do podatków konsumcyjnych i opłat od napojów spirytusowych, jako też na udzielenie prawa do poboru opłat mytniczych, oraz innych mniejszej wagi sprawozdań.

Izba uchwała wniosek powyższy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1887.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Przemawia p. Męciński i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek jako dodatek do wniosku sprawozdawcy:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym 1887. przekazuje się komisji budżetowej z poleceniem, aby komisya najpóźniej na jednym z pierwszych posiedzeń w miesiącu Styczniu 1887. odbyć się mających złożyła sprawozdanie swoje Wysokiej Izbie.

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego, p. Męcińskiego i p. Chrzanowskiego powtórnie, oraz zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba w głosowaniu uchwała wniosek sprawozdawcy oraz dodatek p. Męcińskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1885.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1885. do końca Czerwca 1886. r.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji lustracyjnej z 9 członków wybrać się mającej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie:

1. Sprawozdania o petycyi Felicji Korosteńskiej, byłej nauczycielki szkoły ludowej pp. Kларыsek w Starym Sączu o udzielenie jej w drodze łaski emerytury.

2. Sprawozdania w przedmiocie subwencji z funduszu krajowego na restaurację grecko-katolickiej cerkwi św. Norberta w Krakowie.

3. Sprawozdania w przedmiocie w stawienia do budżetu krajowego na rok 1887. kwoty 1000 zł. w. a. jako nagrody za najlepsze podręczniki dla szkół średnich.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisji budżetowej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie :

1. Sprawozdania w przedmiocie otworzenia oddziału okulistycznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

2. Sprawozdania w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na osuszenie części gruntów dóbr Tropiszowa.

3. Sprawozdania o budowie krowiarni w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

4. Sprawozdania w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na budowę trupiarni przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

5. Sprawozdania o potrzebie odbudowania w szpitalu tarnowskim północnej części frontowego budynku.

6. Sprawozdania o podstawach ustanowienia taksz szpitalnych, o świadectwach ubóstwa i o budżetach szpitali prowincjonalnych na rok 1887.

Sprawozdawca p. Hoszard wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisji budżetowej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania z petycji miasta Lubaczowa i kilkunastu gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa i władz autonomicznych z Cieszanowa do Lubaczowa.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie :

1. Sprawozdania z petycji gminy i gwarectwa w Jaworzniu wraz z okolicznymi gminami co do ustanowienia w tej miejscowości nowego c. k. Sądu powiatowego.

2. Sprawozdania z petycji gminy miasta Zatora i okolicznych gmin w przedmiocie ustanowienia nowego c. k. Sądu powiatowego w Zatorze.

3. Sprawozdania w przedmiocie wyłączenia miejscowości Bołożynów, Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami i Sokołówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku i c. k. Starostwa a ewentualnie Rady powiatowej w Złoczowie, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego, c. k. Starostwa i Reprezentacji Rady powiatowej w Brodach.

4. Sprawozdania w przedmiocie oznaczenia terytorium dla okręgu ustanowić się mającego nowego c. k. Sądu powiatowego w Podwołoczyskach.

5. Sprawozdania z petycji gminy miasta Zaleszczyki w sprawie naznaczenia siedziby dla przyszłego c. k. Sądu obwodowego czortkowskiego w mieście Zaleszczykach.

6. Sprawozdania z petycji gminy Kijowiec w przedmiocie przeniesienia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żydaczowie.

7. Sprawozdania z petycji gminy Chyrowa i gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego ze Starej Soli do Chyrowa.

8. Sprawozdania z petycji gminy miasta Żołyni, wsi Żołyni i innych o ustanowienie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żołyni.

9. Sprawozdania o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa kossowskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żabiu.

10. Sprawozdania z petycji gminy Pokropiwny w przedmiocie wyłączenia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowie, c. k. Sądu obwodowego w Brzeżanach i c. k. Starostwa brzeżańskiego a przyłączenia do c. k. Sądu powiatowego delegowanego, Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Tarnopolu,

11. Sprawozdania z petycyi gminy miasta Baranowa i gmin okolicznych o zaprowadzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Baranowie.

12. Sprawozdania z petycyi gmin Polanka Wielka i Włosienica w przedmiocie wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego delegowanego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Sprawozdawca p. Bereźnicki prostuje omyłkę druk w tytule sprawozdania pod poz. 3. zamieszczonego mianowicie wyrazu „Bajkami“ na „Baymakami“ i wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisji prawniczej z 7 członków wybrać się mającej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwała zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania o potrzebie przeniesienia gmin Bratkowce, Stańkowa, Burezyce Stare i Nowe z obszaru Reprezentacji powiatowej do innej.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. hr. St. Badeni wnosi zamieszczenie na porządku dziennym następnego posiedzenia wyboru tych komisji, które na dzisiejszem posiedzeniu uchwalone nie zostały, mianowicie: komisji bankowej z 11 członków, drogowej z 12 członków, gminnej z 11 członków, górniczej z 7 członków, gospodarstwa krajowego z 16 członków, kolejowej z 7 członków, petycyjnej z 24 członków, szkolnej z 15 członków.

Po zrzeczeniu się przemawiania zapisanego do głosu p. Henzla Izba uchwała zgodnie z wnioskiem p. St. hr. Badeniego.

Sekretarz p. St. hr. Badeni odczytuje następujące interpelacye do JE. p. Namiestnika jako komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do JE. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

Pismem z dnia 12. Stycznia 1886. udzielił Wydział krajowy Wys. c. k. Rządowi uchwaloną przez Sejm ustawę o ochronie rybaictwa na wodach krajowych;

pismem z dnia 19 Stycznia 1886. ustawę, zmieniającą krajową ustawę o języku wykładowym w szkołach,

pismem z dnia 20. Stycznia 1886. ustawę o wprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich;

pismem z dnia 9. Października 1884. nowelę do ustawy krajowej o konkurencyi kościelnej.

Zważywszy, że według sprawozdania z czynności Wydziału krajowego do dnia zamknięcia tegoż sprawozdania, a więc blisko w rok po uchwaleniu przez Sejm powyżej wymienionych ustaw, nie nadeszła od c. k. Rządu żadna odpowiedź,

zważywszy, że wskutek takiego postępowania Rządu ustawodawcza czynność Sejmu doznaje szkodliwej zwłoki i utrudnienia;

Zapytują podpisani:

1) jaka jest przyczyna tej dla interesów kraju tak szkodliwej zwłoki w załatwianiu uchwał sejmowych,

2) czy powyżej wymienione ustawy zostały przedłożone do Najw. Sankeyi, a jeżeli to dotychczas nie nastąpiło, to z jakich powodów.

We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko. Goldman, Gross, Filip Zucker, Merunowicz, Pławicki, Biliński, ks. Sawa, Onyszkiewicz, Struszkiewicz, Czerkawski, Waygart, Wasilewski, Romańczuk, Skałkowski, Fruchtmann.

I n t e r p e l a c y a

do J. E. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

W r. 1884. dotknęła kraj nasz ciężka klęska powodzi, której niszczące skutki na długi szereg lat krajowi pod względem ekonomicznym bardzo dotkliwie czuć się dadzą.

Klęska ta nie była pierwszą, przeciwnie poprzedziły ją liczne, a w naszym kraju częstsze niż w innych powodzi.

Sejm krajowy w uznaniu, iż głównym tych klęsk powodem jest stan dzikości, w jakim się rzeki nasze we wszystkich częściach swego biegu znajdują, powziął w r. 1884. szereg uchwał, w których z ofiarnością do ostatnich granic posuniętą, oświadczył gotowość przyczynienia się do kosztów regulacyi rzek krajowych, a wezwał zarazem Wys. c. k. Rząd, ażeby ze skarbu państwa spełnił w tej sprawie choć część tego, co w innych cywilizowanych krajach skarb państwa w takich wypadkach spełnia, Sejm krajowy tem bardziej liczyć musiał na wykonanie tego projektu regulacyi rzek, że uchwały jego były ściśle zredagowane według wzoru tych, jakie po ostatniej klęsce powodzi w Tyrolu powzięte i sankcyonowane zostały, że zatem Sejm w tych uchwałach nie żądał dla kraju naszego nic nadto, czego ze skarbu państwa innym prowincjom, podobnemi lub nawet mniejszemi klęskami dotkniętym, nie przyznano.

Gdy pomimo tego powyżej wymienione uchwały Sejmu dotąd nie są wykonane, a nawet — jak się ze sprawozdania z czynności Wydziału krajowego okazuje — Wydział krajowy nie jest przez Rząd poinformowany w jakim stadyum ta sprawa się znajduje i na ostatnie swe pisma w tej sprawie żadnej nie otrzymał odpowiedzi — zapytują podpisani:

1) jaki jest powód tej trudnej do wytłumaczenia, a dla żywotnych interesów kraju tyle szkodliwej zwłoki w załatwieniu tej sprawy,

2) co Wys. c. k. Rząd dla wykonania uchwał sejmowych w tej sprawie uczynić zamierza.
We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko, Wasilewski, Goldmann, T. Merunowicz, ks. Sawa, Gross, Pławicki, Filip Zucker, Fruchtman, Skałkowski, Waygart, Romańczuk, Biliński, Czerkawski, Simon, Struszkiewicz

I n t e r p e l a c y a

do J. E. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

Pismem z dnia 2. Października 1885. upraszał Wydział krajowy Wysokie c. k. Namiestnictwo o opinię w sprawie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia,

pismem z dnia 14. Października 1885. udzielił Wydział krajowy Wysokiemu c. k. Namiestnictwu uchwałę sejmową w sprawie przesyłania należytości rządowych przez przekazy pocztowe,

pismem z dnia 21. Stycznia 1886. udzielił Wydział krajowy Wysokiemu c. k. Namiestnictwu uchwałę sejmową wzywającą Rząd do zaprowadzenia wyższego kursu handlowego w szkole politechnicznej we Lwowie,

pismem z dnia 5. Lutego 1886. upraszał Wydział krajowy o udzielenie mu opinii Rządu w sprawie wykonywania policyi weterynarskiej,

pismem z dnia 12. Lutego 1886. upraszał Wydział krajowy o udzielenie mu opinii Rządu w sprawie wpływu nieograniczonej wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory z kuryj gmin wiejskich do Sejmu i do Rady państwa.

pismem z dnia 16. Lutego udzielił Wydział krajowy Wys. c. k. Namiestnictwu uchwałę Sejmu o utworzenie przy szkole sztuk pięknych w Krakowie oddziału rzeźby.

Zważywszy, że na powyżej wymienione pisma Wydziału krajowego, do dnia zamknięcia ostatniego sprawozdania z czynności Wydziału nie nadeszła odpowiedź, —

zważywszy, że pisma te opierały się przeważnie na uchwałach Sejmu jako ustawodawczej władzy krajowej,

zważywszy, że takie pomijanie milczeniem głosów Reprezentacyi kraju, jest dla interesów kraju i pomyslnego toku spraw krajowych w wysokim stopniu szkodliwe,

zapytują podpisani :

1) jakie są powody tej niezwyklej zwłoki w załatwieniu powyżej wymienionych pism Wydziału krajowego?

co Wys. e. k. Rząd w sprawach powyżej wymienionemi pismami poruszonych uczynił, lub uczynić zamierza?

We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko, T. Merunowicz, Gross, Wasilewski, Goldman, ks. Sawa, Fruchtman, Filip Zucker, Pławicki, Skalkowski, Waygart, Romańczuk, Biliński, Czerkawski, Simon, Struszkiewicz.

Marszałek oświadcza, że interpelacye powyższe udzielone zostaną J. E. p. Namiestnikowi. Sekretarz p. St. Jędrzejowicz czyta następujący dostatecznie poparty

W n i o s e k

w sprawie znizenia służby nauczycieli publicznych szkół ludowych z 40 na 35 lat.

Wysoki Sejmie!

Nauczyciele szkół ludowych królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, na mocy artykułu 34 i 39 ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. r. (Dz. u. k. Nr. 251) „o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“ mogą być dopiero „po 40-letniej nienagannej służbie“ na własne żądanie przeniesieni w stan spoczynku i rościć sobie prawo do całej emerytury.

Zważywszy, iż 40-letni czas służby do uzyskania pełnej emerytury jest dla nauczycieli szkół ludowych zbyt wysoko wymierzony; szczególnież obecnie, gdy skutkiem uchwalenia nowych ustaw szkolnych i dokonanej przez to reorganizacyi szkół ludowych i stanu nauczycielskiego dawniejszy stan rzeczy znacznej uległ zmianie;

zważywszy, iż do seminaryum nauczycielskiego przyjmuje się uczniów dopiero po ukończeniu niższej szkoły średniej lub całej szkoły wydziałowej, a nigdy przed ukończeniem 15. roku życia; a tem samem że kandydat dopiero w 20. roku życia przeciętnie może uzyskać świadectwo dojrzałości, a po trzecholetniej praktyce t. j. w 23. roku życia może złożyć egzamin kwalifikacyjny i uzyskać patent nauczycielski, a w razie otrzymania natychmiast stałej posady, co się rzadko zdarza, w 63. roku życia mógłby na własne żądanie być przeniesiony w stan spoczynku i otrzymać prawo do emerytury;

zważywszy, że bardzo wiele posad nauczycielskich bywa prowizorycznie obsadzonych, zwłaszcza przy szkołach filialnych i w klasach paralelnych, że zatem nauczycielom bardzo często odpada poważna liczba lat rzeczywiście w służbie spędzonych, a do emerytury niewliczonych;

zważywszy, że nauczyciel ludowy ucząc z wytężoną i męczącą pracą sześć godzin dziennie (czy to w jednej klasie, czyli też prowadząc nawet równocześnie kilka oddziałów, czy jeden oddział, a zarazem czuwa nad cichem zajęciem drugiego), i każdym dzieckiem z osobna się zajmując, nie jest w stanie fizycznie pracować bez przedwczesnego nadwyrężenia zdrowia i z tą czerstwością umysłu, jakiej się kraj i władza od niego domaga 40 lat bez przerwy;

zważywszy, że do funduszu emerytalnego i po znizeniu lat służby tę samą, co obecnie, kwotę spłacać będą;

wreszcie, że komisya szkolna w ubiegłej sesyi sejmowej pod dniem 13. Stycznia 1886 r. l. s. 1.136 w sprawozdaniu wniosła już projekt ustawy, mającej zniżyć lata służby z 40 na 35 lat —

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą nowellę do ustawy szkolnej z dn. 2. Maja 1873 r.

U s t a w a

z dnia

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 2. Maja 1873. r. Nr. 251. Dz. u. kr. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Artykuły 34. i 39. ustawy z dnia 2. Maja 1873 Nr. 251. Dz. u. kr. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych znosi się w dotychczasowym ich brzmieniu, i mają one opiewać jak następuje:

Art. 34. Nauczyciela (Nauczycielkę) można przenieść w stan spoczynku na jego własną prośbę, albo z urzędu, jeżeli po nienagannej służbie dla podeszłego wieku, ciężkich ułomności fizycznych lub umysłowych, albo też z innych powodów ważnych okaże się niezdolnym do dalszego pełnienia swych obowiązków.

Po 35-letniej nienagannej służbie, nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku na jego własne żądanie.

Art. 39. Nauczyciel rzeczywisty, i młodszy nauczyciel rzeczywisty, który nie wysłużył lat jeszcze dziesięć, nie ma prawa do emerytury i dlatego otrzyma jedynie odprawę, równającą się półtorarocznej należności, obliczonej według artykułu poprzedniego.

Po wysłużonych 10. latach dostaje emeryt $\frac{10}{25}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $\frac{1}{25}$ część należności obliczonej jak wyżej.

§. 2.

Wykonywanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi oświaty.

Ks. Dr. Adam Kopyciński, wnioskodawca.

Zawadzki, MałECKI, Dr. Wajgel, Romanowicz, Skalkowski, Fruchtmann, Bereźnicki, Biliński, Czerkawski, Antoniewicz, Płaziński, Henryk Janko, Merunowicz, Waygart, Romańczuk, Liniński, Sembratowicz, ks. Issakowicz arcybiskup.

Marszałek oświadcza że wniosek powyższy traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego. Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 11 Grudnia b. r. godzinę 11tą przed południem z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 2. posiedzenia, 4. sesyi. V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Sobotę dnia 11. Grudnia 1886. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Struszkiewicza w przedmiocie projektowanego oddania zarządu kolei państwowych przedsiębiorstwu kolei Karola Ludwika i zabezpieczenia interesów państwa i kraju, gdy w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie państwu prawo częściowego wykupna kolei Karola Ludwika.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Kopycińskiego w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 2. Maja 1873. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

3. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca poseł Pietruski.

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Pietruski.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego:

- a) z petycji zwierzchności gminnej miasta powiatowego Sanoka, w sprawie zezwolenia na pobór w latach 1887 do 1892, 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa,
- b) z petycji Reprezentacji gminy Kalwaryi, powiatu Wadowickiego w sprawie zezwolenia na pobór opłat gminnych od napojów propinacyjnych w obręb gminy wprowadzanych i w nim zużywanych;
- c) w przedmiocie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa w obrębie gminy miasta Oświęcimsa.

Sprawozdawca poseł Smolka.

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi na pobór opłat mytniczych:

- a) gminie Babinie od mostu na rzece Strwiążu;
- b) obszarowi dworskiemu w Nowej Grobli od mostów na rzece Lubaczówce;
- c) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Łuchach od mostu na rzece Hemece;
- d) obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg;
- e) obszarowi dworskiemu w Wołczyńcu od mostu na rzece Bystrzycy;
- f) gminie w Niepołomicach od przewozu na Wiśle;
- g) obszarowi dworskiemu w Potoczyskach wspólnie z obszarem dworskim w Uścieczku od przewozu na Dniestrze.

Sprawozdawca poseł Władysław hr. Badeni.

7. Wybór komisji administracyjnej z 15 członków, budżetowej z 17 członków, lustracyjnej z 9 członków, prawniczej z 7 członków, bankowej z 11 członków, drogowej z 12 członków, górniczej z 7 członków, gospodarstwa krajowego z 16 członków, gminnej z 11 członków, petycyjnej z 24 członków, szkolnej z 15 członków i kolejowej z 7 członków.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. minut 35.

Marszałek krajowy

Jan hr. Tarnowski

Sekretarz

St. Badeni.

W. Sapieha.

